

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-05-54S

СИЛАБУС	ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ	
SYLLABUS	ВЛАСНОСТІ	
	FUNDAMENTALS OF INTELLECTUAL	
	PROPERTY	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВБ.Б.1.3	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший)	
	Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	08	Право Law
Спеціальність Field of Study	081	Право Law
Освітня програма Degree Programme	Право	
	Law	

Силабус навчальної дисципліни «*Основи інтелектуальної власності*» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Право, спеціальності 081 Право. Рівне. НУВГП. 2024. Рівне. НУВГП. 2024.* 11 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/21108/>

Розробник силабусу: *Мельничук Ю. І., к.філос.н., доцент, доцентка кафедри правових природоохоронних дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 13 від “29”червня 2024року

В. о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін:
доцентка, к.ю.н. О. М. Швець

Керівник (гарант) ОП: к.ю.н., професорка І. В. Міщук
Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП

Протокол № 11 від “1” липня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІП : к.ю.н., професор
В. І. Цимбалюк

Попередня версія силабусу (вказати шифр) 07-05-17

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Рік навчання, семестр	<i>4,7</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20годин/2 годин</i>
Лабораторні заняття:	<i>22годин/10 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин/108 годин</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор 	<i>Мельничук Юлія Іванівна кандидат філософських наук, доцент кафедри правових природоохоронних дисциплін</i>
Вікіситет	<i>Юлія Іванівна Мельничук — Вікіситет (nuwm.edu.ua)</i>
ORCID	<i>https://orcid.org/0000-0003-1569-1986</i>
Як комунікувати	<i>y.i.melnichuk@nuwm.edu.ua</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	

Мета викладання - опанування теоретичними знаннями з подальшим їх практичним застосуванням щодо різних об'єктів інтелектуальної власності, охорони, захисту, специфіки оцінки, експертизи тощо; опрацювання національного та міжнародного законодавства у сфері інтелектуальної власності; ознайомлення із національною та міжнародною системами охорони об'єктів інтелектуальної власності (терміни, особливості реєстрації, підстави відмови від реєстрації); специфіка юрисдикційного та неюрисдикційного способів захисту об'єктів інтелектуальної власності.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1078>

**Передумови вивчення*
(місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)**

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Конституційне право України» є дисципліни «Теорія держави і права», «Юридична риторика», «Господарське право», «Конституційне право України», «Цивільне право».

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі практичної діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналіз та синтез.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК 19. Вміння працювати з даними вміння володіти інформаційною грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому середовищі.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права..

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК19. Здатність до адаптації у професійному середовищі, вміння вирішувати складні професійні задачі, застосування сучасних інформаційних технологій.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

PH1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

PH3. Проведення збору та інтегративний аналіз матеріалів із різних джерел.

PH4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

PH5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

PH 13. Пояснювати характер певних подій та процесів із розуміння професійного та суспільного контекстів.

PH 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

PH17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи. Правозастосування.

PH23. Надавати консультації щодо можливих способів.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 5 год.; заочна форма: лекції – 2 год., практичні – - год., самостійна робота – 10 год. (PH 1, PH13, PH5, PH17).

Творча діяльність. Законодавчі аспекти свободи творчості. Співвідношення понять «право власності» та «право інтелектуальної власності». Історичні аспекти виникнення інтелектуальної власності. Майнові та немайнові права у сфері інтелектуальної власності.

Тема 2. Державна система інтелектуальної власності

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – - год., самостійна робота – 15 год. (PH1, PH4, PH15, PH17).

Національна система інтелектуальної власності. Характеристика державних підприємств, які опікуються сферою інтелектуальної власності. Укрпатент. Реформування національної системи інтелектуальної власності: реалії та перспективи. Система національного законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Тема 3. Міжнародна система інтелектуальної власності

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 10 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 1 год., самостійна робота – 15 год. (PH1, PH4, PH5, PH17).

Характеристика міжнародної системи інтелектуальної власності. Аналіз договорів у сфері інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Особливості міжнародної системи охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Тема 4. Характеристика об'єктів авторського та суміжного права, специфіка їх правової охорони.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 3 год., самостійна робота – 8 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 2 год.,

самостійна робота – 10 год. (PH3, PH4, PH23).

Концепції правової охорони авторського права. Об'єктивне авторське право. Твори, які не охороняються авторським правом. Обмеження майнових прав автора. Суб'єкти авторського права. Права суміжні з авторськими. Специфіка правової охорони авторського права та суміжних прав.

Тема 5. Характеристика об'єктів промислової власності, специфіка їх правової охорони.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 32 год., самостійна робота - 7 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 2 год., самостійна робота – 10 год. (PH3, PH14, PH23).

Поняття, принципи права інтелектуальної власності. Характеристика об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона ОІВ. Право та порядок отримання патенту.

Разом за МК1: денна форма: лекції – 10 год., практичні – 12 год., самостійна робота – 38 год.; заочна форма: лекції – 2 год., практичні – 6 год., самостійна робота – 60 год.

Модуль 2

Тема 6. Характеристика нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, специфіка їх правової охорони.

Денна форма: лекції – год., практичні – 2 год., самостійна робота - 5 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH3, PH4, PH23).

Характеристика нетрадиційних ОІВ. Особливості правового регулювання нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Наукове відкриття як об'єкт інтелектуальної власності. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності

Тема 7. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Денна форма: лекції – 4 год., практичні – 4 год., самостійна робота - 10 год.; заочна форма: лекції – 2 год., практичні – - год., самостійна робота – 14 год. (PH5, PH15, PH13).

Характеристика життєвих циклів об'єктів інтелектуальної власності. Поняття комерціалізації. Управління об'єктами інтелектуальної власності. Правові аспекти бухгалтерського обліку об'єктів інтелектуальної власності.

Види та загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності. Ліцензія та ліцензійний договір. Договір комерційної концесії. Договір про створення за замовленням і використанням об'єкту інтелектуальної власності. Договір про передання виключних прав.

Тема 8. Експертиза у сфері інтелектуальної власності.

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 5 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 1 год., самостійна робота – 10 год. (PH5, PH15, PH17, PH4).

Судова експертиза з питань інтелектуальної власності. Нормативно-правове регулювання з питань. Види експертизи інтелектуальної власності. Аналіз практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності.

Тема 9. Захист прав інтелектуальної власності

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 10 год.; заочна форма: лекції – - год., практичні – 2 год., самостійна робота – 14 год. (PH3, PH13, PH14, PH15, PH23).

Система захисту прав інтелектуальної власності. Порядок захисту прав інтелектуальної власності та його особливості. Особливості відповідальності при порушення права на об'єкти інтелектуальної власності.

Міжнародні стандарти забезпечення захисту прав інтелектуальної власності. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Особливості захисту авторських прав, прав на об'єкти промислової власності. Процедурні питання захисту прав інтелектуальної власності.

Разом за МК2: денна форма: лекції – 10 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год.; заочна форма: лекції – 2 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 48 год.

***УСЬОГО:** денна форма: лекції – 20 год., практичні – 22 год., самостійна робота – 78 год., всього 120 год.; заочна форма: лекції – 2 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 108 год., всього 120 год.*

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, вебінари, науково-практичні семінари та ін..

Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, навчальна гра, критичний аналіз інформації.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю, а також вчасно виконати практичні завдання. У результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали:

60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки 5 балів, а також 10 балів за індивідуальну роботу.

20 балів – модульний контроль 1;

20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за: участь у наукових конференціях, круглих столах, написання наукових тез, статей, рефератів дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи здобувач освіти може вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Модульний контроль проходить у формі тестування.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
2. Попова Л.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
3. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Яковчук, І. Л.Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с.

Додаткова література:

1. Експертиза у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://ics.gov.ua/expert/eactivity/iexpertise/intellectual-property>
2. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тронін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник . Д., 2018. 140с.
3. Бенедисюк І.М. та ін. Посібник для суддів з інтелектуальної власності К.: К.І.С., 2018. 242 с. URL: http://nsj.gov.ua/files/1541665727IntellProperty_Handbook_.pdf
4. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 274 с.
5. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Наказ № 632 від 10.12.2019р. Про реорганізацію державної організації «Національний офіс інтелектуальної власності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0632915-19#Text>
7. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: : Підручник. К.: НУБіП України, 2016. 355 с. URL: https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/Pidruchnyk_Pravo_intel_vlasnosti.pdf.
8. Та ін. нормативно-правові акти щодо об'єктів інтелектуальної власності

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://www.iii.ua/uk>
3. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: wipo.int/portal/en/index.html -

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

1. Мельничук Ю. Медіація у сфері інтелектуальної власності. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів: вітчизняний та зарубіжний досвід: наукова монографія. за заг. ред. В.І. Цимбалюка. Львів: «Новий Світ - 2000», 2020 р. 172с. С.57-65.
2. Мельничук Ю. Права людини: філософсько-правовий контекст. Актуальні проблеми розвитку сучасного права. Монографія за заг. редакцією проф. Цимбалюка В.І. Львів. Рівне. Новий світ - 2000", 2020р. 220с. С.50-60.
3. Мельничук Ю.І. Особливості застосування посередництва у сфері інтелектуальної власності / Вплив євроінтеграції на розвиток юридичної науки в Україні: Матеріали В 80 І всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (м. Рівне, 27-28 квітня 2017 р.). Рівне : Національний університет водного господарства та природокористування, 2017. - 234 с.
4. Мельничук Ю.І. Філософсько-правові аспекти медіації у сфері інтелектуальної власності. Юридичний науковий електронний журнал. 2020 р. № 2. С.498-500. URL: <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=123>
5. Мельничук Ю.І. Комунікативна раціоналізація та дискурсивні процедури обґрунтування норм. Юридичний науковий електронний журнал. 2020 р. № 3. С.474-476. URL: <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=124>
6. Мельничук Ю.І. Арбітражна процедура за правилами ВОІВ як ефективний альтернативний спосіб вирішення спорів. Науковий вісник публічного та приватного права: збірник наукових праць. Випуск 1. К.; Науково-дослідний інститут публічного права, 2020 р. 314с. С. 58-62
7. Y. Melnychuk, T.Ivanova, O.Kulhanik, O. Melnichuk, N.Bordiug Conflict of environmental and economic interests of the state: experience of eastern european countries // AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH. 11/02-XXIV. 2021. (231p.) . URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110224/papers/A_37.pdf

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Гнучкість розуму, аналітичні, критичні навички, здатність логічно обґрунтовувати власну позицію, критичне ставлення до інформації, аналіз інформації при прийнятті рішення.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznohoothsiniuvannia-znan/dokumenty>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання *набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту.* <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>. В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент кафедри правових
природоохоронних дисциплін
МЕЛЬНИЧУК

Юлія

Автор
В.О. Завідувача кафедри правових
природоохоронних дисциплін

Юлія МЕЛЬНИЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №829
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100